

Posudek vedoucího bakalářské práce Marka Lentvorského „Kdo je křesťan podle Nietzscheho spisu ‚Antikrist‘?“

Nietzscheho poslední za vědomého života vydaný spis *Antikrist: Obžaloba křesťanství* bývá předmětem výkladu pouze vzácně, a pokud, tak spíše v kontextu theologickém nežli filosofickém. A přitom se jedná o *programově první* spis Nietzscheho úhlavního záměru nazvaného „Přehodnocení všech hodnot“. Má se za to, že již nese rysy nepřičetnosti, jak to nejznáměji formuloval Eugen Fink slovy, že těžko lze brát vážně to, co se říká s pěnou u úst. Proto neexistuje v československém kontextu žádná tematická práce, jež by se důkladně zabývala tímto *pro samotného Nietzscheho* patrně nejzásadnějším spisem. Proto předložená práce plní *desideratum*. To rovněž necht' ospravedlňuje i rozsah předložené práce, jež hraničí s rozsahem diplomové práce. To ale zároveň znamená, že k danému tématu neexistuje *zas až tolik* pomocné výkladové literatury a že se práce sama stává referenčním titulem. To tedy dále znamená, že se jedná o opravdu nelehký úkol, jak pojmout a vyložit řečený spis. Konstatuji, že autor se nesnadné úlohy zhostil nejen se ctí, ale po mém soudu úspěšně, nakolik lze ovšem ve filosofii vůbec hovořit o úspěších.

Lze říci, že autor pracuje ne-li se všemi, tak s většinou ze stávajících výkladových titulů, které jsou převážně cizojazyčné, konkrétně v němčině, kterou autor bravurně ovládá. Práce ale není kompilační, že by pouze shrnovala, co o řečeném spisu říkají jiní, nýbrž je původním výkladem, který je sice za(u)jatý svou záležitostí, ale – jak to bývá úskalím prací věnovaných Nietzscheovi – nestává se její obětí. Autor vlastně aplikuje Nietzscheho na Nietzscheho samého, aniž by – jak pevně věříme – skočil Nietzscheovi a jeho výkladových a řečových strategiím na lep. Práce nepředstavuje ale ani pouhou metodu „close reading“ jediného spisu, nýbrž zasazuje spis *Antikrist* do kontextu pozdní fáze Nietzscheovy tvorby a do kontextu Nietzscheho záměru „Přehodnocení všech hodnot“. Hlavní těžiště výkladu spočívá v představení jednotlivých vrstev toho, jak Nietzsche chápe postavu Ježíše: Syn Boží, Vykupitel, dekadent, nerealista, idiot, nepochopený, coby Kristus pro *čandaly*. Nietzsche totiž staví proti sobě Ježíše a Krista, kterého z něho udělal svatý Pavel. To pak vede k hlavní otázce předložené práce: kdo je to tedy křesťan (s. 56 n.) a proč je anti-Krist *spíše anti-křesťanem*, tzn. svobodným, osvobozeným tvořivým duchem, který ustavičně utváří sám sebe v nevinné hře nastávání a dění, a proč je *takovýto* anti-Krist skutečně začátkem dějin přehodnocování hodnoty dosavadních hodnot. Potud by byl tedy *samotný Ježíš* tím prvním a hlavním anti-Kristem a je duchovně spřízněný se samotným Nietzschem.

Předloženou práci bez výhrad **doporučuji k obhajobě** a navrhuji **hodnocení výborně**.

11. června 2020

Doc. Aleš Novák, Ph.D.